

ECO CENTRU
"ECO-GAL LEADER"

Valea Ampoiului - Valea Muresului
Grup de Actiune Locala

1

MEDIU ȘI CLIMĂ

➤ ARII NATURALE PROTEJATE

Calcarele de la Ampoița

I. Definiții. Importanță.

Aria protejată este un spațiu terestru sau marin care conservă diversitatea biologică, resursele naturale și culturale. O altă definiție o prezintă ca fiind o zonă delimitată geografic, cu elemente naturale rar întâlnite sau întâlnite într-un procentaj ridicat, administrată atent, pentru a atinge anumite obiective specifice de conservare. Ea cuprinde parcuri, rezervații, monumente ale naturii etc.

Importanța existenței ariilor protejate este precizată de specialiști în nenumărate ocazii:

- ✓ asigură un mediu sănătos;
- ✓ este o datorie pe care o are generația aceasta față de urmași;
- ✓ natura nealterată poate constitui baza dezvoltării ecoturismului;
- ✓ spațiile acestea reprezintă o resursă vitală pentru cercetare și pentru educația ecologică.

II. Tipuri de arii protejate și diferențele dintre ele

Informații preluate link: <https://anap.gov.ro/ariile-naturale-protejate-ale-romaniei/>

<https://stratos.ro/arii-protejate-din-romania-importanta-tipuri-responsabilitate/>

ECO CENTRU

"ECO-GAL LEADER"

În România există diferite tipuri de arii protejate: de interes național, de interes comunitar (la nivel UE), de interes internațional. Din punct de vedere al modului de gestionare se pot clasifica și în alte categorii.

Printre tipurile de arii protejate de interes național pot fi amintite:

- ✓ rezervațiile științifice (orice activitate umană desfășurată aici este strict interzisă, cu excepția celor în interes științific);
- ✓ parcurile naționale (presupun intervenție minimă din partea oamenilor, dar sunt permise diferite activități, chiar construirea unui minim de infrastructură);
- ✓ monumente ale naturii (protejează elemente rare și unice);
- ✓ rezervații naturale (de exemplu, protejează o specie sau un mediu de viață, dar permit acțiuni de recreere, de cercetare etc.);
- ✓ parcuri naturale (protejarea peisajului și a unor activități umane tradiționale).

La nivel comunitar se remarcă existența unei rețele de arii naturale protejate desemnate de Comisia Europeană, ce este cunoscută sub numele de Natura 2000. Sunt acceptate diferite activități recreative și educative, construirea de cabane, marcaje, refugii etc. și se pot suprapune peste arii protejate național sau internațional.

Printre tipurile protejate de interes internațional se numără:

- ✓ rezervații ale biosferei (arii protejate în România sunt Delta Dunării, părți din Parcul Național Retezat și Parcul Național Munții Rodnei);
- ✓ situri naturale ale patrimoniului natural universal (arii protejate sunt Delta Dunării și pădurile seculare de fag din Carpați);
- ✓ geoparcul (în România este Geoparcul dinozaurilor);
- ✓ zone umede (Parcul Natural Balta Mică a Brăilei).

III. Responsabilitate și implicare în ariile naturale protejate

În anumite zone ale ariilor naturale protejate este permisă activitatea umană, fie pentru desfășurarea de activități recreative și educative, pentru construirea de cabane și refugii, fie pentru desfășurarea unor activități umane tradiționale. Administrarea ariilor protejate în România nu se face de către stat, ci de intermediari, considerați administratori. Prin licitație, oricine dorește poate deveni administrator de arie naturală protejată. Este importantă respectarea regulamentului și de autoritățile care reglementează activități pe teritoriul ariilor protejate, dar și de către persoane fizice sau juridice care dețin terenuri și desfășoară activități aici.

Aceștia vor fi nevoiți să-și ia toate măsurile de siguranță în ceea ce privește generarea de deșeurii și managerierea lor, pentru că mediul natural nu trebuie afectat în niciun fel. În acest sens, un rol important îl va avea activitatea unor firme de consultanță de mediu, ce se vor ocupa de problemele ce pot apărea:

- ✓ un serviciu pe care îl pun la dispoziție este demonstrarea respectării limitelor de poluare cu ajutorul monitorizării factorilor de mediu, practic, un ansamblu de măsuri impuse prin actele de reglementare;

ECO CENTRU **"ECO-GAL LEADER"**

- ✓ nu poate fi uitată nici responsabilitatea socială a companiilor, care se referă la implicarea lor în îmbunătățirea comunității în care activează;
- ✓ nu în ultimul rând, este vorba despre identificarea acelor caracteristici de mediu asociate cu procese de fabricație, operare, prelucrare sau prestări de servicii, înainte ca acestea să

se transforme în amenzi, fiind considerată a fi obiectivul general al auditului de mediu (evaluarea modului de conformare cu legislația, cu principiile de afaceri și cu procedurile interne).

În concluzie, ariile protejate sunt spații ce pot genera avantaje economice locale foarte importante, fiind oportunități de dezvoltare, însă e nevoie de atenție sporită, de responsabilitate și de metode prin care poluarea și deșeurile rezultate în urma activității oamenilor să fie îndepărtate.

IV. Categoriile de Arii Naturale Protejate ale României

1. Arii naturale protejate de interes național

- Rezervații științifice – arii naturale protejate ale căror scopuri sunt protecția și conservarea unor habitate naturale terestre și/sau acvatice, cuprinzând elemente reprezentative de interes științific sub aspect floristic, faunistic, geologic, speologic, paleontologic, pedologic sau de alta natură
- Parcuri Naționale – ariile naturale protejate ale caror scopuri sunt protecția și conservarea unor esanțioane reprezentative pentru spațiul biogeografic național, cuprinzând elemente naturale cu valoare deosebită sub aspectul fizico-geografic, floristic, faunistic, hidrologic, geologic, paleontologic, speologic, pedologic sau de alta natură, oferind posibilitatea vizitării în scopuri științifice, educative, recreative și turistice.
- Monumente ale naturii – arii naturale protejate ale caror scopuri sunt protecția și conservarea unor elemente naturale cu valoare și semnificație ecologică, științifică, peisagistică deosebită, reprezentate de specii de plante sau animale sălbatice rare, endemice ori amenințate cu dispariția, arbori seculari, asociații floristice și faunistice, fenomene geologice – pesteri, martori de eroziune, chei, cursuri de apă, cascade și alte manifestări și formațiuni geologice, depozite fosilifere, precum și alte elemente naturale cu valoare de patrimoniu natural prin unicitatea sau raritatea lor.
- Rezervații naturale – arii naturale protejate ale caror scopuri sunt protecția și conservarea unor habitate și specii naturale importante sub aspect floristic, faunistic, forestier, hidrologic, geologic, speologic, paleontologic, pedologic.
- Parcuri naturale – arii naturale protejate ale caror scopuri sunt protecția și conservarea unor ansambluri peisagistice în care interacțiunea activităților umane cu natura de-a lungul timpului a creat o zonă distinctă, cu valoare semnificativă peisagistică și/sau culturală, deseori cu o mare diversitate biologică.

2. Arii naturale protejate de interes internațional

Informații preluate link: <https://anap.gov.ro/ariile-naturale-protejate-ale-romaniei/>

<https://stratos.ro/arii-protejate-din-romania-importanta-tipuri-responsabilitate/>

ECO CENTRU

"ECO-GAL LEADER"

- Situri naturale ale patrimoniului mondial natural și cultural – Convenția de la Paris – arii naturale protejate ale caror scopuri sunt protecția și conservarea unor zone de habitat natural în cuprinsul cărora există elemente naturale a caror valoare este recunoscută ca fiind de importanță universală. Mărimea arealului lor este determinată de cerințele pentru asigurarea integrității și conservării elementelor supuse acestui regim de protecție. În cuprinsul acestor zone pot exista comunități umane ale caror activități sunt orientate pentru o dezvoltare compatibilă cu cerințele de protecție și conservare ale sitului natural.
- Geoparcul – teritoriu ce cuprinde elemente de interes geologic deosebit, alături de elemente de interes ecologic, arheologic, istoric și cultural. Caracteristicile geologice sunt cuprinse într-un număr de situri de importanță științifică, educațională sau estetică, reprezentative pentru un anumit moment din istoria Pământului ori pentru anumite evenimente sau procese geologice.
- Zone umede de importanță internațională – Convenția de la Ramsar – arii naturale protejate al căror scop este asigurarea protecției și conservării siturilor naturale cu diversitatea biologică specifică zonelor umede.
- Rezervații ale biosferei – Comitetul MAB/UNESCO – arii naturale protejate ale caror scopuri sunt protecția și conservarea unor zone de habitat natural și a diversității biologice specifice. Se întind pe
- suprafețe mari și cuprind un complex de ecosisteme terestre și/sau acvatice, lacuri și cursuri de apă, zone umede cu comunități biocenotice floristice și faunistice unice, cu peisaje armonioase naturale sau rezultate din amenajarea tradițională a teritoriului, ecosisteme modificate sub influența omului și care pot fi readuse la starea naturală, comunități umane a caror existență este bazată pe valorificarea resurselor naturale, pe principiul dezvoltării durabile și armonioase.

3. Arii naturale protejate de interes comunitar - situri „Natura 2000”

- Situri de importanță comunitară – SCI – arii naturale care, în regiunea sau în regiunile biogeografice în care există, contribuie semnificativ la menținerea sau restaurarea la o stare de conservare favorabilă a habitatelor naturale sau a speciilor de interes comunitar și care pot contribui semnificativ la coerența rețelei „NATURA 2000” și/sau contribuie semnificativ la menținerea diversității biologice în regiunea ori regiunile biogeografice respective. Pentru speciile de animale cu areal larg de răspândire, siturile de importanță comunitară ar trebui să corespundă zonelor din areal în care sunt prezenți factori abiotici și biotici esențiali pentru existența și reproducerea acestor specii.
- Arii speciale de conservare – arii naturale protejate de interes comunitar ale caror scopuri sunt conservarea, menținerea și, acolo unde este cazul, readucerea într-o stare de conservare favorabilă a habitatelor naturale și/sau a populațiilor speciilor pentru care situl este desemnat.
- Arii de protecție specială avifaunistică – SPA – arii naturale protejate ale caror scopuri sunt conservarea, menținerea și, acolo unde este cazul, readucerea într-o stare de conservare favorabilă a speciilor de păsări și a habitatelor specifice, desemnate pentru protecția speciilor de păsări migratoare salbatice. Ariile speciale de protecție avifaunistică sunt desemnate prin hotărâre a Guvernului și fac parte din rețeaua europeană „NATURA 2000”.

ECO CENTRU
"ECO-GAL LEADER"

Valea Ampoiului - Valea Muresului
Grup de Actiune Locala

4. Arii naturale protejate de interes județean sau local

Stabilite numai pe domeniul public/ privat al unităților administrativ-teritoriale, după caz, conform art. 5 alin. (1) lit. a) – c) din OUG 57/2007. Acestea includ zone cu valori semnificative și reprezentative la nivel local sau județean.

ANANP

Agencia Națională pentru Arii Naturale Protejate (ANANP) a fost înființată în anul 2016, prin Legea nr. 95/2016 și funcționează în baza Hotărârii de Guvern nr. 997/2016.

ANANP este o instituție publică cu personalitate juridică, finanțată din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat și funcționează în subordinea Ministerului Mediului.

Scopul ANANP este administrarea unitară și eficientă a ariilor naturale protejate și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, reglementate prin dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007.

Agencia Națională pentru Arii Naturale Protejate are următoarele atribuții specifice:

- Planifică strategii de acțiune privind managementul rețelei de arii naturale protejate.
- Elaborează metodologii de monitorizare privind implementarea strategiilor de management.
- Organizează sesiuni de atribuire a ariilor naturale.
- Actualizează bazele de date privind rețeaua națională de arii naturale protejate, regiunile biogeografice, arealul de distribuție a speciilor și habitatelor protejate
- Asigură accesul publicului la informații generale de interes public privind ariile naturale protejate.
- Evaluează implementarea prevederilor din contractele de custodie/administrare.
- Monitorizează respectarea prevederilor Planurilor de Management asumate.
- Organizează și coordonează rețeaua de structuri din subordine cu rol în managementul ariilor naturale protejate.

Pentru mai multe informații, consultați site-ul [AGENTIEI NAȚIONALE PENTRU ARII NATURALE PROTEJATE \(ANANP \)](http://www.ananp.gov.ro) .

Anexa : LISTA ARIILOR NATURALE PROTEJATE DIN JUDEȚUL ALBA